Dosar nr. 3-2716/2023

H O T Ă R Â R E
în numele Legii

03 decembrie 2024 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani
în componență:
Președintele ședinței, judecătorul Violeta Chisilița
grefier Dorin – Marcel Baltag

examinând în ședință publică acțiunea în contencios administrativ înaintată de Alexandr Voronovski împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la anularea actului administrativ de respingere a solicitării și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil,

c o n s t a t ă

Argumentele participanților la proces

Pretențiile reclamantului:

La 18 septembrie 2023, Alexandr Voronovski a depus o acțiune împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la anularea actului administrativ individual de respingere a solicitării și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil.

În argumentarea poziției reclamantul a menționat că, la data de 22 martie 2023 a contactat pârâta cu cerere de acordare a unei pensii pentru limită de vârstă în baza Legii nr.156 din 14 octombrie 1998 „Cu privire la sistemul de pensii de stat". Dreptul la pensie pentru limită de vârstă este garantat de articolul 47 din Constituția Republicii Moldova. În sprijinul cererii, a furnizat un pachet de documente, care includea trei carnete de muncă, o diplomă de studii superioare și o carte de identitate.

Menționează reclamantul că, articolul 30(2) din Legea nr. 156 oferă posibilitatea autorităților de asigurări sociale de a monitoriza autenticitatea documentelor care confirmă experiența de muncă. La data de 15 mai 2023, directorul casieriei teritoriale l-a sunat și i-a spus că i s-a verificat experiența de lucru din perioada 01.02.1991 până la 26.08.1999, iar informațiile sunt de încredere. A mai spus că compania și-a schimbat numele și locația, a fost privatizată și este privată. Apoi directorul oficiului teritorial de numerar i-a cerut să primească personal un certificat care confirmă munca sa la întreprinderea specificată.

Reclamantul a mai indicat că nu este obligat să suporte costuri suplimentare în legătură cu examinarea chestiunii cuantumului pensiei și există o procedură oficială prin care autoritățile competente fac o cerere oficială și primesc un răspuns oficial. În plus, dacă se ignoră procedura oficială, atunci atacatorul care a furnizat informații în mod deliberat false va furniza și documente justificative în mod deliberat false, ceea ce este inacceptabil când vine vorba de fondurile bugetare. A răspuns la cererea menționata și a eliberat certificatul corespunzător.

Susține reclamantul că atunci când i s-a spus mărimea pensiei, a cerut să vadă decizia privind atribuirea pensiei și calcule. Din aceste acte a rezultat că, fără verificare, din experiența

generală de muncă a fost exclusă experiența sa de muncă ca șef al unei unități structurale a secției reparații și construcții din 15 decembrie 1988 până la 27 decembrie 1990. În plus, timpul studiului la o instituție de învățământ superior, în secția de spitalizare din 27 iunie 1980 până în 27 iunie 1985, nu este inclus în totalul experienței de muncă. S-a aplicat o lege și o formulă de calcul care nu erau aplicabile în acest caz particular.

Afirmă reclamantul că, odată cu intrarea în vigoare a Legii nr. 156, vechea Lege nr. 437 din 27 decembrie 1990 a devenit invalidă, prin urmare noua lege conține Capitolul VII, ‚Dispoziții finale și tranzitorii", care sunt obligatorii pentru aplicare. În plus, dacă articolele individuale ale unei legi sau legile unei ierarhii intră în conflict, atunci se aplică prevederile care au fost adoptate ulterior. Concluziile de mai sus rezultă din articolele 2(2) și 3(2) din Codul de procedură civilă. Astfel, în acest caz particular, este necesar ghidarea după articolul 53 (2^1), și să fie aplicată formula de calcul a pensiei din Anexa 4. Această regulă se aplică dacă este îndeplinită cel puțin una dintre condiții, nu este necesară o experiență de asigurare de 34 de ani, sau perioada de asigurare dobândită după 1 ianuarie 1999 este mai mică de 5 ani. În acest caz, ambele condiții sunt îndeplinite. Pentru clarificarea circumstanțelor de mai sus, a fost adoptat un act normativ, Hotărârea nr. 165 din 21 martie 2017 a Guvernului Republicii Moldova, unde Anexa nr. 1 conține formula de calcul a pensiilor în lipsa experienței în asigurare și mai puțin de 5 ani de experiența după 1 ianuarie 1999. Acest act normativ este obligatoriu pentru implementarea Oficiului National de Asigurări Sociale.

Reclamantul a menționat că, în cadrul procedurii preliminare, oficiul teritorial de asigurări sociale a fost solicitat să aplice în mod voluntar legislația în vigoare și s-a făcut o analiză detaliată a legislației, indicându-se formula de calcul a pensiei în acest caz concret, dar s-a primit refuz. Acest răspuns nu conține niciun argument demn de atenție, rezultă că pensia a fost atribuită în baza articolelor 41 și 42 din Legea nr. 156, articolele menționate poartă denumirea de „Vârsta de pensionare" și „Perioada de asigurare".

În concluzie, reclamantul art. 53 din Legea 156/1998 privind sistemul public de pensii, solicită:

- anularea deciziei de acordare a pensiei lui Alexander Aleksandrovich Voronovsky din data de 18.05.2023, astfel cum a fost făcută cu încălcarea legislației în vigoare,
- obligarea pârâtul să ia o decizie în baza legislației în vigoare și a Hotărârii Guvernului. Nr.165 din 21.03.2017 „Cu privire la aprobarea regulamentului privind procedura de confirmare a perioadei de asigurare de atribuire a pensiilor".

În ședința de judecată reclamantul Alexandr Voronovski nu s-a prezentat fiind citat legal despre data, locul și ora ședinței de judecată.

Totodată, prin obiecțiile la referință, depusă suplimentar, reclamantul a menționat că, necesitatea unei declarații suplimentare a apărut în urma citirii materialelor furnizate de pârâtă. Din aceste materiale rezultă că inculpatul falsifică legislația în vigoare, iar, fiind una dintre diviziile Guvernului Republicii Moldova, nu respectă hotărârile Guvernului acesteia. Aceste acțiuni încalcă drepturile pensionarilor, oameni pentru care fiecare an de viață este prețios, iar in unele cazuri fiecare lună și chiar zi. Ca urmare a acestor acțiuni penale, pensionarul trebuie să petreacă timp în proceduri judiciare, car pot dura luni sau chiar ani. În aceste condiții, instanța este obligată să pronunțe o hotărâre parțială împotriva Guvernului, iar o evaluare fundamentală a activității infracționale trebuie făcută cu concluzii organizatorice obligatorii. Orice lege începe cu prevederi de bază; toate materialele ulterioare trebuie să respecte prevederile de și să nu le

contrazică. Orientările pot conține concepte juridice speciale care sunt necesare pentru aplicarea precisă a legii. Legea nr. 156 „cu privire la sistemul de pensii de stat" nu face excepție.

În acest caz concret nu există o perioadă de asigurare de 34 de ani, deci nu se poate vorbi de un supliment de solidaritate pe cheltuiala bugetului de stat. Inculpatul adaugă o anumită sumă și o numește supliment de solidaritate. Există un concept juridic în lege: suplimentul de solidaritate este suma după adăugare care rezultă în pensia minimă, care este definită la articolul 12 alineatul (1). Pensia minimă a fost de 2620,62 lei din Republica Moldova, indică inculpatul, ținând cont de adaosul de solidaritate, pensia a fost de 1515,52 lei. Astfel, nu există solidaritate suplimentară și suma indicată nu este o pensie stabilită în baza legislației în vigoare. Legea trebuie interpretată și aplicată exact așa cum este scrisă, cerințele trebuie să se bazeze doar pe concepte juridice, conceptele cotidiene nu au forță juridică, tot ce se spune se aplică actelor emanate de la guvernare. Din Decretul Guvernului nr. 165/2017, urmează formula de calcul a pensiei, care în acest caz corespunde legislației în vigoare.

Cererea de pensie a fost depusă pe 22 martie 2023 și a fost acceptată fără alte cerințe urmare, afirmațiile conform cărora o anumită experiență de muncă nu a fost luată în considerare în mod rezonabil nu au temei legal.

Astfel, inculpatul este condamnat pentru înșelăciune, falsificarea legislației și nerespectarea reglementărilor guvernamentale.

Obiecțiile pârâtului:

Reprezentantul pârâtului, Casa Națională de Asigurări Sociale, în ședința de judecată nu s-a prezentat fiind citat legal despre data, locul și ora ședinței de judecată. Prin din referința depusă a solicitat respingerea acțiunii ca neîntemeiată. În argumentarea poziției a specificat că în conformitate cu prevederile art. 41 alin.(l) al Legea nr.156/1998 privind sistemul public de pensii, de la 01.07.2019, dreptul la pensie pentru limită de vârstă pentru bărbați se acordă la împlinirea vârstei de 63 ani confirmând un stagiu de cotizare necesar de 34 ani pentru o pensie integrală sau un stagiu de cotizare minim de 15 ani pentru o pensie parțială. Iar începând cu 01.04.2017 potrivit prevederilor art. 53 alin.(l) din Legea nr.156/1998 pensia se determină prin cumularea stagiului de cotizare pentru perioada până la 01.01.1999 și cea după 01.01.1999.

Potrivit pct.69 din Regulamentul privind modalitatea de calculare a pensiilor și modalitatea de confirmare a stagiului de cotizare pentru stabilirea pensiilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 165/2017, stagiul de cotizare realizat până la introducerea evidenței individuale de asigurări sociale (până la 1 ianuarie 1999) se confirmă prin carnetul de muncă. În lipsa carnetului de muncă sau în cazurile în care carnetul de muncă include înscrieri incorecte și imprecise sau lipsesc înscrisurile respective despre anumite perioade de activitate, pentru confirmarea stagiului se iau în considerare adeverințele, extrasele din ordine, contul personal al angajatului în care se reflectă salariul calculat lunar, schema de încadrare și alte documente ce conțin informații referitoare la perioada de muncă.

Potrivit prevederilor art. 7 al Legii nr. 156/1998, confirmarea stagiului de cotizare realizat după 01.01.1999 se face pe baza datelor din contul personal, gestionat în conformitate cu Legea nr. 489/1999 privind sistemul public al asigurărilor sociale.

Astfel, conform art. 8 al Legii precitate, baza de calcul a pensiei o constituie venitul mediu lunar asigurat din toată perioada de activitate, valorizat la momentul stabilirii pensiei. Venitul mediu lunar asigurat se determină din suma contribuțiilor plătite perioadele contributive, cotele de contribuții stabilite prin lege pentru aceste perioade numărul total de luni de cotizare.

În conformitate cu prevederile art. 53 alin (2) al Legii nominalizate mai sus, în cazul în care, începând cu 1 ianuarie 1999, asiguratul nu a realizat un stagiu de cotizare sau stagiul de cotizare realizat după această dată este mai mic de 5 ani, pensia acestuia i se calculează conform formulei redate în anexa nr. 4, în baza coeficientului nivelului profesional - prevăzut în Regulamentul privind modalitatea de calculare a pensiilor și modalitatea de confirmare a stagiului de cotizare pentru stabilirea pensiilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 165/2017.

Susține pârâtul că în urma examinării dosarului de pensionare, s-a constatat că, începând cu 22.03.2023 reclamantul beneficiază de pensie pentru limită de vârstă, calculată pe baza venitului mediu lunar asigurat, luând în considerare stagiul total de cotizare de 22,6 ani, și venitul mediul lunar asigurat valorizat de 3260, 64 lei, cuantumul pensiei constituind 994,88 lei.

În acest context, potrivit art. 16 alin.(3) al Legii nr. 156/1998, în cazul în care pensia calculată în condițiile unui stagiu de cotizare incomplet este sub nivelul pensiei minime, asiguratului i se acordă pensia calculată care nu poate fi mai mică decât pensia minimă diminuată proporțional stagiului de cotizare realizat, dar nici mai mică de 50% din pensia minimă. La caz, luând în considerație stagiul incomplet al reclamantului de 22,6 ani și venitul mediu lunar asigurat valorizat de 3260,84 lei, pensia acestuia a fost calculată proporțional stagiului de cotizare, cuantumul acesteia fiind de 994,88 lei, mai mic decât cuantumul pensiei minime (2278,8 lei) la momentul stabilirii pensiei. Astfel formula de calcul aplicabilă la calcularea pensiei reclamantului este reglementată la Anexa 2 al Legii nr. 156/1998 și nu formula redată de către acesta acțiunea înaintată. P= 1,35% x Tt x Vav unde: P - cuantumul pensiei calculate; 1,35% - rata de acumulare pentru anii de cotizare, realizați după 1 ianuarie 1999, calculată în procente; Tt - stagiul total de cotizare, ani; Vav - venitul mediu lunar asigurat valorizat, determinat conform anexei nr. 1. Or, P= 1,35% x 22,6 x 3260,84=994,88 lei.

La caz, dat fiind faptul că cuantumul pensiei reclamantului este mai mic decât pensia minimă diminuată proporțional stagiului de cotizare, intervin prevederile pct. 10 al Regulamentului privind modalitatea de calculare a pensiilor și modalitatea de confirmare a stagiului de cotizare pentru stabilirea pensiilor aprobat prin Hotărârea Guvernul nr. 165/2017, care se aplică în cazul în care pensia calculată în condițiile unui stagiu cotizare incomplet este sub nivelul pensiei minime, atunci, asiguratului i se acordă penis calculată, care nu poate fi mai mică decât pensia minimă diminuată proporțional stagiului de cotizare realizat, dar nu mai mică de 50% din pensia minimă, conform formulei: P = Pmin X (Tt/Ti), unde: Pmin - cuantumul pensiei minime; Tt - stagiul total de cotizare, dar nu mai puțin de 15 ani; Ti - stagiul de cotizare complet necesar la data stabilirii pensiei; Tt/ti - raportul dintre stagiul total de cotizare și cel complet necesar, care se determină cu o precizie de până la trei unități după virgulă.

Astfel, 22,6 P = 2278,80 x (22,6/34) = 1515,40 34.

In acest context fiind calculat suplimentul de solidaritate care sete reglementat prevederile art.12 art.(3) al Legii citate, în cazul în care cuantumul pensiei calculate conform legii, este mai mic decât cuantumul pensiei minime pentru categoria respectivă, diferența dintre aceste cuantumuri, sub forma unui supliment de solidaritate, se acoperă din mijloacele bugetului de stat. Suplimentul de solidaritate fiind 520,52 lei (994,88+520,52= 1515,40 lei).

Totodată, la calcularea pensiei reclamantului a fost inclusă în calculul stagiului de cotizare perioada de activitate 15.12.1988- 27.12.1990, dat fiind faptul că înscrierea din carnetul de muncă nu este autentificată corespunzător (nu este vizibilă ștampila aplicată la eliberare). Reclamantul a fost înștiințat despre necesitatea confirmării perioadei respective, însă din careva motive aceasta nu a fost confirmată. Sintetizând cele expuse, pretențiile invocate de către reclamant în cererea dedusă judecății sunt absolut neîntemeiate, or, CNAS la emiterea decizi

stabilire a pensiei pentru limita de vârstă s-a condus în strictă conformitate cu prevederile legale în vigoare. Din cele relatate, CNAS a făcut trimitere la toate normele legale relevante speței, din cumulul de argumente și probe anexate la dosar se constată cu certitudine că pretențiile invocate de reclamant sunt absolut neîntemeiate.

Reieșind din cele relevate supra, constată pârâtul netemeinicia în fond a acțiunii înaintate, solicită instanței de judecată, în conformitate cu art.224 alin.(l) lit. f) al Codului administrativ, respingerea integral a acțiunii reclamantului.

Aprecierea instanței:

Studiind înscrisurile anexate la actele cauzei, instanța de judecată apreciază cererea de chemare în judecată admisibilă, dar pasibilă respingerii din următoarele considerente.

Conform art. 22 alin. (1) Cod administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sunt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Conform art. 207 alin. (1) Cod administrativ, instanța verifică din oficiu dacă sunt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs.

Alin. (2) al aceluiași articol stabilește că acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când:

a) există o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept;

b) există o încheiere judecătorească prin care s-a dispus încetarea procesului în legătură cu faptul că reclamantul a renunțat la acțiune sau și-a retras acțiunea într-un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept sau că între parți s-a încheiat o tranzacție de împăcare;

c) la aceeași sau la altă instanță de judecată se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept;

d) acțiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.209;

e) reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art.17;

f) nu sunt întrunite condițiile prevăzute la art.208;

g) acțiunea a fost depusă de o persoană fără împuterniciri în acest sens;

h) cererea de chemare în judecată nu corespunde cerințelor prevăzute la art.211 alin.(1) și (2) și art.212 alin.(1) și reclamantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanța de judecată.

Dispozițiile legale citate enunță temeiurile de bază de admisibilitate a cererii de chemare în judecată formulată în instanța de contencios administrativ:

I. prezența unui act administrativ individual defavorabil (dispoziție, decizie sau altă măsură oficială) întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, comunicat destinatarului ;
II. competența jurisdicțională materială și teritorială a instanței de judecată pentru examinarea acțiunii în contenciosul administrativ;
III. respectarea cerințelor de formă și conținut a acțiunii în contencios administrativ
IV. respectarea procedurii prealabile

V. respectarea termenului de înaintare a acțiunii
VI. prezența unui drept vătămat căruia i s-a adus atingere prin activitate administrativă.

Reieșind din textul retențiilor formulate în acțiune, Alexandr Voronovski, a solicitat, anularea deciziei nr. 92/2023/43363 din 24 martie 2023, emise de Casa Teritorială de Asigurări Sociale sect. Rîșcani și obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să emită o decizie de stabilire a pensiei în baza legislației în vigoare.

Astfel, reclamantul a formulat o acțiune în obligare.

Actele cauzei și explicațiile participanților la proces denotă că, prin decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sect. Rîșcani nr. 92/2023/43363 din 24 martie 2023, reclamantului Alexandr Voronovski i-a fost stabilită pensie pentru limită de vârstă, începând cu data 22 martie 2023. (f.d.1 dosar administrativ)

La 23 iunie 2023, Alexandr Voronovski s-a adresat Casei Naționale de Asigurări Sociale cu o cerere prealabilă prin care a solicitat anularea deciziei nr. 92/2023/43363 din 24 martie 2023 și emiterea unui act administrativ privind reexaminarea pensiei și includerea în stagiu de cotizare a perioadei omise, cu aplicarea unei formula de calcul conform articolul 53 din Legea 156/1998, și să fie aplicată formula de calcul a pensiei din Anexa 4. (f.d.27-28 dosar administrativ)

În urma examinării cererii prealabile, Casa Națională de Asigurări Sociale, prin răspunsul nr. V-2041/23 din 12 iulie 2023, i-a refuzat reclamantului în satisfacerea cerințelor invocate. (f.d.26 dosar administrativ)

La 18 septembrie 2023, reclamantul Alexandr Voronovski, a depus prezenta acțiune în instanța de judecată.

Conform art. 10 alin. (1) Cod administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Conform art. 11 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, actele administrative individuale pot fi acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligații, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat.

Decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sect. Rîșcani nr. 92/2023/43363 din 24 martie 2023 privind stabilirea pensiei și decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale V-2041/23 din 12 iulie 2023 emisă la soluționarea cererii prealabile, în sensul art. 10 și 11 Cod administrativ reprezintă acte administrative individuale, totodată având caracter defavorabil reclamantului, deoarece ultimul invocă incorectitudinea calculării stagiului de cotizare și mărimii pensiei.

Conform art. 208 alin. (1) Cod administrativ, în cazurile prevăzute de lege, până la înaintarea acțiunii în contencios administrativ, se va respecta procedura prealabilă.

Conform art. 162 alin. (1) Cod administrativ, procedura prealabilă urmărește scopul de a verifica legalitatea actelor administrative individuale.

Conform art.31 alin.(2) și (3) al Legii nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998 cererea de pensionare și actele necesare se depun la organul teritorial de asigurări sociale de la domiciliul asiguratului, unde se înregistrează în mod obligatoriu Acordarea drepturilor la pensie sau respingerea cererii de pensionare se face prin decizie, emisă de organul teritorial de asigurări sociale și semnată de conducătorul acestuia, în termen de 30 de zile de la data depunerii cererii cu toate actele necesare.

Conform art.40 al Legii nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998 privind sistemul public de pensii, decizia privind stabilirea dreptului la pensie sau respingerea cererii de pensionare, privind reținerile din pensie sau încasarea sumelor plătite în plus poate fi contestată la Casa Națională de Asigurări Sociale. În caz de dezacord cu decizia Casei Naționale de Asigurări Socialei, aceasta poate fi atacată în instanța de contencios administrativ competentă.

Actele cauzei și circumstanțele indicate supra atestă îndeplinirea condițiilor de respectare a procedurii prealabile și a termenului de înaintare a acțiunii.

Prin depunerea cererii prealabile din 23 iunie 2023 împotriva deciziei nr. 92/2023/43363 din 24 martie 2023, au fost realizate condițiile impuse de art. 208 Cod administrativ. Totodată, acțiunea a fost depusă în termen de 30 zile de la notificarea răspunsului V-2041/23 din 12 iulie 2023.

Competența pentru examinarea prezentei acțiuni, în conformitate cu prevederile art. 191 alin. (1) și art. 196 alin. (1) Cod administrativ revine Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani), cererea de chemare în judecată fiind depusă cu respectarea dispozițiilor legale menționate.

Drept consecință a celor constatate, instanța de judecată reține că acțiunea este depusă cu respectarea competenței materiale și jurisdicționale, în termenul prevăzut de lege, fiind contestat un act administrativ al autorității publice competente, care produce efecte juridice în exterior și are caracter defavorabil reclamantului.

Astfel, acțiunea este admisibilă.

Totodată, instanța de judecată va concluziona în privința netemeiniciei acțiunii.

Materialele cauzei atestă că la 22 martie 2023, Alexandr Voronovski s-a adresat Casei Naționale de Asigurări Sociale cu o cerere de stabilire a pensiei.

Nefiind de acord cu decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sect. Rîșcani nr. 92/2023/43363 din 24 martie 2023, la data de 23 iunie 2023, Alexandr Voronovski s-a adresat cu cerere prealabilă Casei Naționale de Asigurări Sociale prin care a solicitat anularea deciziei CTAS sect. Rîșcani nr. 92/2023/43363 din 24 martie 2023, cu revizuirea stagiului de cotizare și formulei de calcul aplicată la emiterea deciziei.

Prin răspunsul V-2041/23 din 12 iulie 2023, lui Alexandr Voronovski i s-a refuzat în satisfacerea cererii prealabile, fiind menționat că pensia a fost atribuită în conformitate cu articolele 41 și 42 din Legea privind sistemul de pensii de stat RM nr. 156/1998 în mărimea corectă, pe baza documentelor furnizate de reclamant. La calcularea pensiei reclamantului nu a fost inclusă în calculul stagiului de cotizare perioada de activitate 15.12.1988- 27.12.1990, dat fiind faptul că înscrierea din carnetul de muncă nu este autentificată corespunzător (nu este vizibilă ștampila aplicată la eliberare). La prezentarea înscrisurilor suplimentare mărimea pensiei poate fi revizuită.

În dezacord cu decizia emisă, Alexandr Voronovski a depus prezenta acțiune.

Exercitând controlul judecătoresc al actului administrativ contestat din perspectiva argumentelor participanților la proces, în limitele obiectului acțiunii, precum și cercetând din oficiu situația de fapt și de drept a cauzei deduse judecății, instanța conchide că acesta este adoptat de organul competent, conform procedurii stabilite de lege și este justificat în substanță, având în vedere motivele ce succed.

Conform art. 1 al Legii privind sistemul public de pensii nr. 156-XIV din 14.10.1998, (1) Prezenta lege stabilește cadrul legal al funcționării sistemului public de pensii, precum și interacțiunea acestuia cu sistemul public de asigurări sociale și cu alte mecanisme statale de

protecție socială a populației. (2) Scopul prezentei legi constă în asigurarea unui sistem de pensii echitabil și sustenabil, care să garanteze un trai decent pentru beneficiarii de pensii.

Potrivit prevederilor art.3 lit. e) al Legii nr.489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale, sistemul public de asigurări sociale se organizează și funcționează având ca principiu de bază, principiul contributivității, conform căruia prestațiile de asigurări sociale se constituie pe baza contribuțiilor datorate de persoanele fizice și juridice participante la sistemul public de asigurări sociale, drepturile privind stabilirea prestațiilor sociale se cuvin în temeiul achitării contribuțiilor de asigurări sociale la bugetul asigurărilor sociale de stat.

Conform prevederilor art.53 alin.1) al Legii nr.156/1998 privind sistemul public de pensii, pensia pentru limită de vârstă se determină prin cumularea stagiului de cotizare realizat pentru perioada de până la 01.01.1999 și după 01.01.1999.

Potrivit prevederilor p.68 și p.69 al Regulamentului privind modalitatea de calculare a pensiilor și modalitatea de confirmare a stagiului de cotizare pentru stabilirea pensiilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 165/2017, stagiul de cotizare se confirmă în baza documentelor eliberate de la locul de muncă, serviciu, studii sau alte activități care se include în stagiul de cotizare ori a documentelor eliberate de organizații ierarhic superioare, precum și de instituțiile de arhivă. Stagiul de cotizare realizat până la introducerea evidenței individuale de asigurări sociale (până la 1 ianuarie 1999) se confirmă prin carnetul de muncă sau prin alte documente eliberate în modul stabilit.

Respectiv, actul de bază care confirmă stagiul de cotizare, conform pct.69 aliniatul întâi al Regulamentului sus citat, este carnetul de muncă. În lipsa carnetului de muncă sau în cazurile în care carnetul de muncă include înscrieri incorecte și imprecise sau lipsesc înscrisurile respective despre anumite perioade de activitate, pentru confirmarea stagiului se iau în considerare adeverințele, extrasele din ordine, contul personal al angajatului în care se reflectă salariul calculat lunar, schema de încadrare și alte documente ce conțin informații referitoare la perioada de muncă.

După implementarea evidenței individuale a contribuțiilor de asigurări sociale, venitul asigurat se calculează în baza datelor din evidența individuală.

Potrivit prevederilor art.7 al Legii nr. 156/1998 privind sistemul public de pensii, dovada stagiului de cotizare se face pe baza datelor din contul personal, gestionat în conformitate cu Legea privind sistemul public al asigurărilor sociale.

Stabilirea prestațiilor sociale după 01.01.1999, la caz, pensia pentru limita de vârstă se stabilește în baza datelor din Registrul de stat al evidenței individuale în sistemul public de asigurări sociale (bază unică de date despre persoanele fizice și juridice contribuabile la bugetul asigurărilor sociale de stat, precum și despre beneficiarii de prestații de asigurări sociale).

Astfel, conform art. 53 alin.(2) al Legii citate, pensia pentru limită de vârstă se calculează din venitul mediu lunar asigurat valorizat, realizat după 1 ianuarie 1999, luându-se în considerare stagiul de cotizare total. Venitul mediu lunar asigurat se determină din suma contribuțiilor plătite în perioadele contributive, cotele de contribuții stabilite prin lege pentru aceste perioade și numărul total de luni de cotizare.

Potrivit prevederilor art.8 alin.(l^1) al Legii 156/1998, valorizarea reprezintă indexarea venitului mediu lunar asigurat realizat începând cu 1 ianuarie 1999, reieșind din coeficientul de creștere a salariului mediu pe economie din perioadele contributive până la anul precedent anului de stabilire a pensiei. Coeficienții de valorizare pentru fiecare an se aprobă de Guvern în fiecare an la 1 aprilie.

Analizând materialele cauzei, se constată că, la data de 23 martie 2020 (la împlinirea vârstei de 63 ani) reclamantului i s-a stabilit pensia pentru limită de vârstă, cuantumul căreia a constituit 994,88 lei lunar, calculată pe baza venitului mediu lunar asigurat valorizat de 3260, 64 lei, luând în considerare stagiul total de cotizare de 22,6 ani.(f.d. 1 dosar administrativ)

Instanța de judecată a constatat că în calculul stagiului de cotizare nu a fost inclusă perioada de activitate a reclamantului din 15.12.1988 până la 27.12.1990, dat fiind faptul că înscrierea din carnetul de muncă nu este autentificată corespunzător (nu este vizibilă ștampila aplicată la eliberare), perioadă pe care reclamantul o solicită pentru a fi inclusă în calculul stagiului de cotizare la stabilirea pensiei pentru limită de vârstă.

Astfel, potrivit cererii pentru stabilirea pensiei, reclamantul a anexat următoarele documente: buletin de identitate, carnet de muncă, act de studii în instituția de învățământ superior. (f.d. 2 dosar administrativ)

Prin urmare, se constată că perioada de activitate, începând cu data de 01.10.1998-30.07.2004, nu a fost inclusă în stagiul de cotizare, or pentru includerea respectivei perioade conform rigorilor legale urmează a fi prezentate acte confirmative în acest sens, care să ateste locul de muncă (entitatea angajatoare), perioada de activitate, extras din ordinul de angajare sau certificat de salariu pentru perioada menționată, ținând cont că înscrierile în carnetul de muncă nu sunt confirmate prin ștampilă vizibilă.

Potrivit prevederilor p.55^4 al Regulamentului privind modalitatea de calculare a pensiilor și modalitatea de confirmare a stagiului de cotizare pentru stabilirea pensiilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 165/2017, în cazul confirmării prin documentele din dosar și/sau prin informația privind plata contribuțiilor de asigurări sociale de stat deținute de casa teritorială de asigurări sociale pentru perioada de activitate realizată până la acordarea dreptului la pensie, mărimea pensiei se recalculează din data stabilirii inițiale, ținându-se cont de toate indexările (recalculările) efectuate până la data recalculării.

În conformitate cu pct.3 din Hotărârea Guvernului nr.426 din 15.05.2018 cu privire la unele aspecte ce țin de evidența stagiului de muncă și la abrogarea Hotărârii Guvernului nr.1449 din 24 decembrie 2007, înscrierile în carnetele de muncă efectuate până la 1 ianuarie 2019 își păstrează valabilitatea și pot fi utilizate la necesitate.

În acest sens urmează a fi apreciate ca neîntemeiate alegațiile părții reclamante că perioada 15.12.1988 - la 27.12.1990 urmează a fi inclusă, or la momentul stabilirii pensiei acte confirmative nu au fost prezentate, corespunzător, autoritatea publică pârâtă justificat a exclus din stagiul de cotizare perioada discutată.

Suplimentar, instanța de judecată, referitor la obiecția reclamantului că nu este obligat să suporte costuri suplimentare în legătură cu examinarea chestiunii cuantumului pensiei și există o procedură oficială prin care autoritățile competente fac o cerere oficială și primesc un răspuns oficial, instanța de judecată reține că pensia se calculează în baza documentelor prezentate de solicitant.

Referitor la argumentele reclamantului despre incorectitudinea aplicării formulei de calcul se va reține următoarele.

Din 22 martie 2023 reclamantul beneficiază de pensie pentru limită de vârstă, calculată pe baza venitului mediu lunar asigurat, luând în considerare stagiul total de cotizare de 22,6 ani, și venitul mediul lunar asigurat valorizat de 3260, 64 lei. (f.d. 1, 21 dosar administrativ)

Conform art. 16 alin.(3) al Legii nr. 156/1998, în cazul în care pensia calculată în condițiile unui stagiu de cotizare incomplet este sub nivelul pensiei minime, asiguratului i se

acordă pensia calculată care nu poate fi mai mică decât pensia minimă diminuată proporțional stagiului de cotizare realizat, dar nici mai mică de 50% din pensia minimă.

Instanța de judecată reține că, autoritatea publică pârâtă, constatând că reclamantul, Alexandr Voronovski a realizat un stagiul incomplet de 22,6 ani, iar venitul mediu lunar asigurat valorizat este de 3260,84 lei, pensia acestuia a fost calculată proporțional stagiului de cotizare, cuantumul acesteia fiind de 994,88 lei, mai mic decât cuantumul pensiei minime (2278,8 lei) la momentul stabilirii pensiei.

Astfel formula de calcul aplicabilă la calcularea pensiei reclamantului este reglementată la Anexa 2 al Legii nr. 156/1998 care prevede că Pensia pentru limită de vârstă se calculează după formula: P= 1,35% x Tt x Vav unde: P - cuantumul pensiei calculate; 1,35% - rata de acumulare pentru anii de cotizare, realizați după 1 ianuarie 1999, calculată în procente; Tt - stagiul total de cotizare, ani; Vav - venitul mediu lunar asigurat valorizat, determinat conform anexei nr. 1.

La caz, P = 1,35% x 22,6 x 3260,84=994,88 lei.

În același context, este neîntemeiată afirmația reclamantului că la calcularea pensiei urma să fie aplicată formula prevăzută la anexa nr. 4 al Legii 156/1998, or, acesta reglementează Formula de calcul al pensiei pentru limită de vârstă în condițiile art. 53 alin. (2^1). Iar potrivit normei citate, (2^1) În cazul în care, începînd cu 1 ianuarie 1999, asiguratul nu a realizat un stagiu de cotizare sau stagiul de cotizare realizat după această dată este mai mic de 5 ani, pensia acestuia i se calculează conform formulei redate în anexa nr. 4.

În situația reclamantului, se constată că stagiul de cotizare realizat de acesta începînd cu 1 ianuarie 1999 depășește 5 ani, corespunzător, norma invocată de reclamant nu este aplicabilă cazului examinat.

În consecință, instanța de judecată va aprecia că actul administrativ contestat, decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sect. Rîșcani nr. 92/2023/43363 din 24 martie 2023 este legală, temeiuri de anulare a acesteia nu au fost identificate, urmând a fi respinsă acțiunea înaintată Alexandr Voronovski împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la anularea deciziei de stabilire a pensiei nr. 92/2023/43363 din 24 martie 2023 și obligarea emiterii deciziei de stabilire a pensiei în baza legislației în vigoare

În conformitate cu art. 224 alin. (1) lit. f), 232 Cod administrativ, art. 238-241 CPC, instanța de judecată

h o t ă r ă ș t e

Se respinge acțiunea în contencios administrativ înaintată Alexandr Voronovski împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la anularea deciziei de stabilire a pensiei nr. 92/2023/43363 din 24 martie 2023 și obligarea emiterii deciziei de stabilire a pensiei în baza legislației în vigoare.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Chișinău în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani. Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani.

Președintele ședinței,
Judecătorul /semnătura / Violeta Chisilița

Copia corespunde originalului
Judecător, Violeta Chisilița